

ทุกคนมีหน้าที่ชำระภาษี และมีสิทธิ์รับการรักษายาบาลที่เท่าเทียมกัน

กนิษฐา มัตสุโอะ

หลังเสร็จสิ้นการผ่าตัดตามด้วยการฉายแสงเพื่อรักษา มะเร็งเต้านมเมื่อปลายเดือนมกราคมที่ผ่านมา ผู้เขียนก็กลับมาใช้ชีวิตประจำวันเหมือนปกติอีกครั้ง ไม่ต้องเจ็บปวดไปโรงพยาบาล ทุกเช้า คงไปเมื่อหมอนัดทุก ๆ 3 เดือนเท่านั้น

ย้อนกลับไปเที่ยวเที่ยงของวันที่ 14 พฤศจิกายน เมื่อพยาบาลเวรชั้น 8 ซึ่งเป็นชั้นสำหรับผู้ป่วยหญิงโดยเฉพาะมารับที่เตียงเดินลงลิฟท์ไปยังห้องผ่าตัดชั้น 5 พยาบาลเอ่ยปากถามว่า

“เมื่อคืนหลับไหมคะ ไม่กลัวนะคะ” จำได้ว่าตอบพยาบาลไปว่า “ไม่หลับ ไม่กลัว แต่ตื่นตื่นนิดหน่อย” และยิ่งตื่นตื่นป็นอยากรู้อยากเห็น เมื่อเข้าไปในโซนห้องผ่าตัดที่มีทั้งห้องเล็ก กลาง และใหญ่เรียงรายสองฝั่งราวสิบกว่าห้อง บางห้องประตูเปิดอยู่ มีหมอยาบาลเดินวนไปมา บางห้องกำลังจะฉีดยาเสียงคนไข้ออกจากห้อง ดูุ่นวายเหมือนภาพยนตร์ หมอในห้องฉุกเฉินอย่างไร อย่างนั้น

ห้องผ่าตัดของผู้เขียนเป็นห้องสุดท้ายด้านในสุด ก่อนเดินเข้าห้อง พยาบาลมาสอบถามชื่อนามสกุล วันเดือนปีเกิด ชื่อโรค เพื่อยืนยันว่าไม่ผิดตัวไม่ผิดห้อง เมื่อเข้าไปในห้องตกลใจเล็กน้อย ที่พบว่าวิสัญญีแพทย์ไม่ใช่หมอยาบาลคนแรกที่พบก่อนหน้านี้ แถม

หมอยังเอาหัวพาดเตียง สลับด้วยความเหนื่อยล้าอีกด้วย แต่ไม่ ก็นาที หลังหมอเริ่มเดินยาผ่านสายน้ำเกลือพร้อมถามชื่อสกุลอีกครั้ง ผู้เขียนก็เริ่มเบลอ เห็นแต่นาฬิกาในห้องบอกเวลา 12:15 น. มารู้ตัวอีกทีก็เมื่อพยาบาลคนเดิมมารับและปลุกว่าเสร็จแล้ว ตาเหลือบดูนาฬิกาเรือนเดิมที่บอกเวลาว่า 14:15 น. ก็นึกในใจ ว่าดมยา+ผ่าตัด+ตรวจต่อมน้ำเหลืองเซนติเนลเสร็จใน 2 ชั่วโมง มะเร็งน่าจะไม่ได้ลามไปต่อมน้ำเหลืองได้รักแร้ตรงตามที่วินิจฉัยไว้ และที่กังวลกับการดมยาก็ดูเหมือนจะผ่านพ้นมาได้

หลังออกโรงพยาบาลในบ่ายวันที่ 17 พฤศจิกายน พักฟื้น จนแผลติดสนิท ไม่มีอาการข้างเคียงใด ๆ หมอเจ้าของไข้ก็ส่งไปพบรังสีแพทย์ ฟังคำอธิบายอย่างละเอียดถึงขั้นตอนและผลข้างเคียงพร้อมลงชื่อรับรู้ไว้ สำหรับผู้เขียน หมอกำหนดให้ฉายแสง 16 ครั้ง ครั้งละ 2.65gy รวมเป็นปริมาณทั้งสิ้น 42.4gy ซึ่งเป็นมาตรฐานทั่วไป เบื้องต้นก็ค่อนข้างกังวล แต่พอผ่านไป 2-3 ครั้ง ก็พบว่าไม่มีอะไรน่ากลัว ไม่เจ็บ ไม่ร้อน ยังกินได้นอนหลับ เพียงแต่ช่วงทำยา ๆ ผิวเต้านมจะแห้งแดง และคัน พอทาครีม และยาที่ หมอจ่ายให้ อาการคันก็หายไประยะรวดเร็ว และยังไม่พบผลข้างเคียงใด ๆ จนทุกวันนี้

เมื่อจบคอร์สการฉายแสงลงทั้งหมดราวกลางเดือนมกราคม ก็ไปพบหมอเจ้าของไข้เพื่อรับยาต้านฮอริโมนที่จ่ายให้ วันละเม็ดพร้อมวิตามิน D มีเภสัชกรมาอธิบาย ผลข้างเคียงของยาอย่างละเอียด พร้อมให้ลงชื่อรับรู้ไว้ หมอจ่ายยามาให้ 3 เดือน และนัดให้มาตรวจเลือดก่อนพบและรับยาใหม่ในครั้งต่อไป โดยจะต้องกินยาอย่างต่ำ 5 ปี พร้อมตรวจเลือด เอ็กซเรย์ปอด ทำแมมโมแกรม และตรวจมวลกระดูกเป็นประจำ

ประสบการณ์ในโรงพยาบาลครั้งนี้ ทำให้ตระหนักได้ว่าไม่ว่าคุณจะเป็นคนชาติใด อายุเท่าไร หากพำนักอาศัยในญี่ปุ่น ชำระภาษี และเข้าประกันสุขภาพครบถ้วน ทุกคนมีสิทธิ์ที่จะได้รับการรักษาพยาบาลที่เท่าเทียมกันตามระเบียบที่กำหนดไว้ในกฎหมายประกันสุขภาพ

ระบบประกันสุขภาพของญี่ปุ่นเป็นระบบ Universal Healthcare ที่ทุกคนต้อง เข้าประกันสุขภาพอย่างใดอย่างหนึ่งตั้งแต่เกิดแยกเป็น 3 แบบด้วยกัน

1) Kokumin Kenko Hoken ระบบประกันสุขภาพที่ส่วนราชการท้องถิ่น (จังหวัด เมือง อำเภอ) เป็นผู้รับประกัน มีไว้สำหรับประชาชนที่ทำอาชีพอิสระ มีกิจการร้านค้าส่วนตัวและไม่ได้เข้าประกันชนิดอื่น เบี้ยประกันรายเดือนจะแตกต่างกันตามรายได้

2) Hiyosha Hoken ระบบประกันสุขภาพที่พนักงานบริษัทข้าราชการรวมทั้ง ครอบครัวเข้าเป็นสมาชิกกับ “สหกรณ์สวัสดิการ” หรือ “สมาพันธ์ประกันสุขภาพ” เบี้ยประกันรายเดือนจะร่วมกันจ่ายโดยลูกจ้างกับนายจ้างคนละครึ่ง ทั้งนี้มากขึ้นอยู่กับเงินเดือนของแต่ละคน ภรรยา (สามี) และลูกทุกคนจะมีสิทธิ์โดยไม่ต้องคิดเบี้ยประกันเพิ่ม และมีบริการตรวจสุขภาพให้ฟรีทุกปี

3) Koki Koreisha Iryo Hoken ระบบประกันสุขภาพสำหรับผู้ที่มีอายุ 75 ปี ขึ้นไป (*คนพิการในระดับที่กำหนดไว้สามารถเข้าระบบได้จากอายุ 65-74 ปี) ทุกคนจะถูกย้ายจากระบบประกันเดิมมาเป็นระบบนี้โดยอัตโนมัติ เบี้ยประกันแล้วแต่รายได้

- *เบี้ยประกันรายเดือนจะแตกต่างกันไปตามรายได้ใครมีรายได้น้อยเสียเงินน้อย ใครมีรายได้น้อย เสียเงินน้อยแต่สามารถรับการรักษาพยาบาลได้เหมือน ๆ กัน โดยค่ารักษาพยาบาล และค่ายาที่ต้องชำระเองนั้นจะแตกต่างกันไปตามอายุ

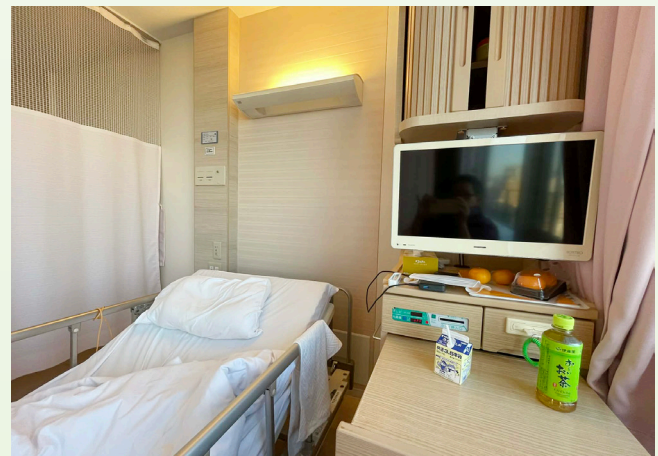
- เด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี เสีย 20%
- เกิน 6 ปี - ไม่ถึง 70 ปี เสีย 30%
- 70 - 74 ปี เสีย 20% (รายได้สูงเสีย 30%)
- 75 ปีขึ้นไป เสีย 10% (รายได้สูงเสีย 20-30%)

นอกจากระบบประกันสุขภาพ 3 แบบข้างต้นแล้ว ญี่ปุ่นยังมีระบบรองรับค่าใช้จ่าย ในการรักษาพยาบาลอื่น ๆ อีกหลายชนิดที่สำคัญ คือ

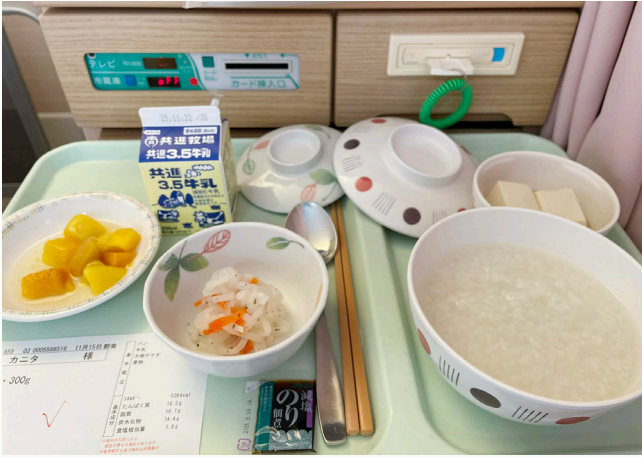
1) ระบบ Kogaku Iryohi เป็นระบบรองรับค่ารักษาพยาบาลที่สูงเกินกว่าภาระที่แต่ละคนสามารถแบกรับได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับอายุและรายได้ของแต่ละคน *สำหรับคนอายุไม่ถึง 70 ปี รายได้ราวปีละ 3,700,000 -7,700,000 เยน หากค่ารักษาพยาบาลและค่ายาที่ต้องเสียเองใน 1 เดือนเกินกว่า 80,000 -110,000 เยน ส่วนเกินจากนั้น รัฐจะรับผิดชอบให้ทั้งหมด (*ปีหนึ่งต้องไม่เกิน 3 ครั้ง

▲ หน้าห้องตรวจชั้น 13 คนใช้จะมาก่อนเวลานัดเล็กน้อย ไม่แออัด แลก่อนข้างตรงเวลาทั้งห้องตรวจและห้องฉายรังสี

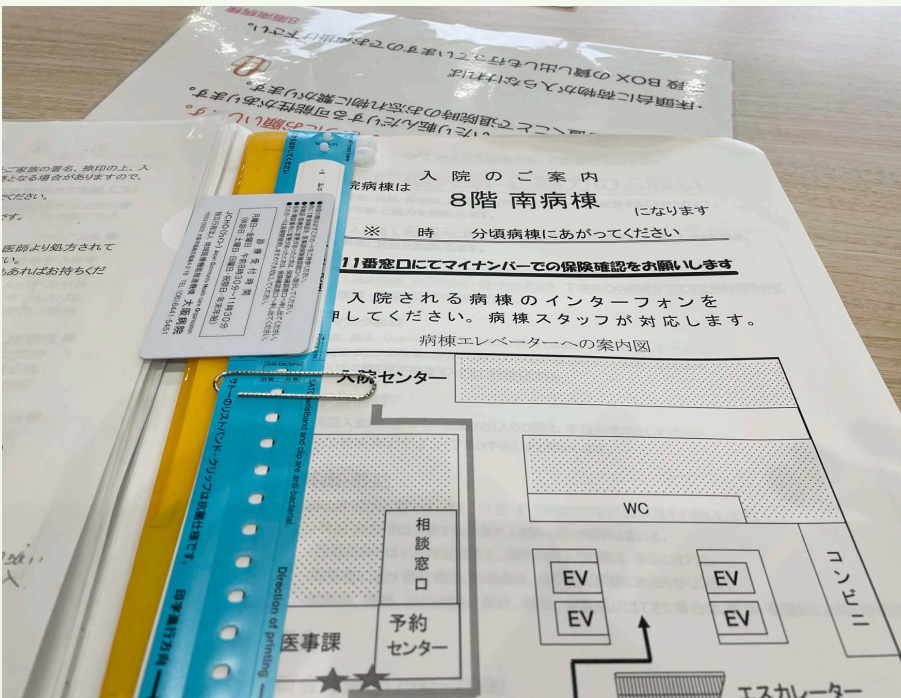
▲ เตียงคนใช้ห้องรวมมีเพียง 4 เตียงในห้อง มีทีวี ตู้เก็บเสื้อผ้า ตู้เย็น ฯลฯ

▲ อาหารเช้าหลังผ่าตัดเป็นข้าวต้ม มีผล: 430 เยน สำหรับผู้สูงอายุ

▲ อาหารปกติ มีผล: 430 เยนเช่นกัน มีผลคำนวณโภชนาการแบบมาตรฐาน

▲ เอกสารในวัน admit คนไข้ต้องเดินไปเอง

ครั้งที่ 4 จำนวนที่รัฐช่วยเหลือจะลดลงเรื่อย ๆ คนอายุเกินกว่า 70 ปีขึ้นไป รัฐจะเข้ามารับผิดชอบมากขึ้น)

2) เงินช่วยด้านอื่น ๆ นอกจากค่ารักษาพยาบาลและค่ายาข้างต้นแล้ว ภาครัฐยังเข้ามาช่วยรองรับค่าใช้จ่ายด้านต่าง ๆ ของผู้สูงอายุ เช่น ค่าอาหาร ค่าที่พัก ค่ารถรับส่ง สำหรับผู้หญิงที่จะคลอดก็มีเงินค่าทำคลอด เงินช่วยดูแลเด็กเล็ก ฯลฯ เงินช่วยทำศพสำหรับผู้เสียชีวิต ฯลฯ อีกด้วย

3) เงินช่วยจากประกันชีวิต คนญี่ปุ่นแทบทุกคนจะเข้าประกันชีวิตตั้งแต่เป็นนักเรียนนักศึกษาจนอย่างน้อย 1 แห่งเป็นหลักยามเจ็บไข้ได้ป่วยจะสามารถเรียกเงินช่วยจากบริษัทประกันชีวิตได้ ตามเงื่อนไขการประกัน จำนวนวันที่รับการรักษาในสถานพยาบาล รวมทั้งอาการโรค ฯลฯ

4) ระบบอำนวยความสะดวกสำหรับคนไข้และครอบครัว ห้องรวมของโรงพยาบาลค่อนข้างกว้างใหญ่ มีเตียงเพียง 4 เตียงในห้องมีห้องอาบน้ำ ห้องนั่ง อ่างล้างมือใหญ่สะอาดสะอ้าน โรงพยาบาลเปิดให้คนไข้ใช้บริการเช่าชุดนอนจากบริษัทที่เปิดบริการในโรงพยาบาลได้ด้วยค่าใช้จ่ายที่ต่ำมาก ไม่ต้องนำชุดนอนมาเอง ไม่ต้องให้ญาตินำกลับไปซัก ชุดของโรงพยาบาลจะใช้เฉพาะชุดผ้าตัดเท่านั้น เวลาเข้าออกโรงพยาบาลจึงมีเพียงกระเป๋าใบย่อม ๆ ใบเดียวขึ้นแท็กซี่จากด้านหน้าโรงพยาบาลกลับเองได้เลย ไม่ต้องกวนญาติให้มาส่ง มารับ

จากระบบประกันสุขภาพที่ผู้เขียนจ่ายเบี้ยประกันมาตั้งแต่เป็นนักศึกษา แม่บ้าน ทำงานอิสระจนถึงทุกวันนี้ทำให้สามารถ

ประหยัดค่าผ่าตัด ค่าฉายแสง ค่าตรวจต่าง ๆ ได้มาก คงชำระไปทั้งหมดเพียงไม่ถึง 300,000 เยน ภาครัฐรับภาระไปราว เกือบ 2,000,000 เยน และยังสามารถนำใบวินิจฉัยจากแพทย์ไปเรียกร้องเงินจากบริษัท ประกันชีวิตมาได้อีก 260,000 เยน ทำให้พอสบายใจได้ว่าในกรณีป่วยหนักก็ยัง สามารถรับการรักษาพยาบาลได้ตามมาตรฐานไม่ต้องกังวลเรื่องค่าใช้จ่าย บอก ได้เลยว่าตรงนี้เป็นจุดแข็งของญี่ปุ่น (*แต่ระบบนี้ก็เริ่มสั้นคลอนลงเรื่อย ๆ เมื่อเด็กเกิดใหม่น้อยลง คนชราเพิ่มขึ้นเช่นทุกวันนี้) ทั้งนี้ทั้งนั้นข้อแม้สำคัญที่ทุกคนต้องเสียภาษีรายได้ได้อย่างถูกต้อง